

højere Prisniveau tages i Betragtning, saa meget mere som mange Brancher i Aarene før 1914 kun gav et ganske minimalt Overskud, adskillige Virksomheder slet intet. I denne Henseende maa det erindres, at store Dele af den danske Industri er forholdsvis ung og endnu for faa Aar siden uden overdreven høj Toldbeskyttelse kæmpede mod en overmægtig og vel konsolideret udenlandsk Konkurrence.

Den nuværende Stilling kræver en Udvidelse af den forretningsmæssige Dispositionsfrihed, som ved Den overordentlige Kommissions Forslag tværtimod tænkes indskrænket. Nogle Eksempler hentede fra det praktiske Liv vil vise, i hvor høj Grad Forslaget, hvis det gennemføres, vil give unormale Regler for Forretningslivet, vil forøge Usikkerheden og virke lammende paa Initiativet.

Det kan f. Eks. være nødvendigt at lade Raavarepartier indgaa i Produktionen med et forud bevidst kalkuleret Tab, idet mange Partier først nu kommer frem, som har været købt til høje Priser, lagrede under dyre Forhold og nu endelig afdækkes til en abnorm høj Dollarkurs; medens samtidig andre Virksomheder kan have haft Held til at indkøbe Varer, der uden Ophold indgaaer i Produktionen paa Basis af en hel anden Kalkulationspris. Hvis det ikke mere skulde være muligt at udligne et Tab paa et Vareparti med en forøget Avance paa et andet, vil al Disposition og Konkurrencemulighed i Virkeligheden være forhindret.

Før Krigen kunde en industriel Virksomhed med en stor Produktion nøjes med en meget beskedent Avance pr. Varenhed. Under de nuværende Forhold, hvor Produktionen ikke længer har samme Omfang som under Krigen, men tværtimod er betydelig nedsat i mange industrielle Virksomheder, vil det være ganske utilstrækkeligt at beregne endog samme procentvise Avance pr. Varenhed, som forinden Krigen, da meget forøgede Omkostninger i mangfoldige Tilfælde skal fordeles paa langt mindre Varemængder.

I det hele vil Fordelingen af Avancen mellem de forskellige Varer indenfor samme Produktion frembyde store Problemer. I mange Tilfælde vil f. Eks. billigere Varer blive solgt uden Avance eller endog med Tab, medens dyrere Varesorter kalkuleres med en større Avance, der skal dække Tabet paa de andre Varer. Afsætnings- og Konkurrencehensyn kræver stor Elasticitet og Bøjelighed paa dette Omraade, men Forslaget medfører utvivlsomt, at der lægges Baand paa den her nødvendige Bevægelsesfrihed, og vil desuden i Praksis være umulig at overholde og medføre en Række ganske meningsløse Kombinationer.

Hvorledes vil en Virksomhed saaledes være stillet, der foruden andre Varer fremstiller Varer, der af Regeringen er belagt med Maksimalpris? Hvis Produktionen af de sidstnævnte Varer ikke giver saa stor procentvis Avance som før Krigen, kan det da være tilladt paa Fabrikens øvrige Produktion at overføre denne resterende Avance, selv om muligvis Procentavancen for paagældende Varer kom over Grænsen af den for Virksomheden i det hele normerede, naturligvis forudsat, at Forholdene overhovedet vilde tilstede, at en saadan Avance kunde opnaas?

Og hvorledes vil man klart definere Begrebet Avance, er det Brutto eller Netto? Vil f. Eks. Forrentning af Anlæggsummer og andre Generalomkostninger med Sikkerhed kunne paaregnes at falde ind under de Beløb, der maa fradrages, naar den virkelige Avance skal udregnes og bedømmes? Og dernæst — paa hvilket givet Tidspunkt indenfor det enkelte Aars Virksomhed skal der kunne fastslaaes en for Aarets Produktion gældende Gennemsnitsavance. Som Forholdene er i Øjeblikket, vil det f. Eks. let kunne tænkes, at en Fabrik ved Begyndelsen af Aaret har Udsigt til at kunne arbejde i 2 à 3 Maaneder og derefter snarest Udsigt til at ligge stille den øvrige Tid af Aaret. Skulde da Fabrikken nu være forpligtet til straks at kalkulere en Gennemsnitsavance, der ikke overstiger den